

เครื่องมือสอดแทรก (Invention)

เครื่องมือสอดแทรก...คืออะไร

- เดล บีช : เทคนิค หรือวิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงองค์การให้ดีขึ้น
- เวลเดล เฟรนช์ และ เซซิล เบลล์ : กิจกรรมที่ได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งนำมาใช้กับกลุ่มเป้าหมายขององค์การ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และ การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ

การจำแนกประเภทเครื่องมือสอดแทรกที่ใช้พัฒนาองค์การ	
เครื่องมือสอดแทรก การพัฒนาองค์การ	วัตถุประสงค์
① ระดับบุคคล	มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ และ ทักษะของบุคคล
② ระดับระหว่างบุคคล	มุ่งเน้นการพัฒนาสัมพันธภาพ และ ส่งเสริม ความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคล
③ ระดับกลุ่ม หรือ ทีม	มุ่งเน้นพัฒนาการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ
④ ระดับระหว่างกลุ่ม	มุ่งเน้นพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ลดความ ขัดแย้ง และ มุ่งปรับปรุงการสื่อสารระหว่างกลุ่ม
⑤ ระดับองค์การ	มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงครอบคลุมทั่วทั้งองค์การ
⑥ ระดับโครงสร้าง	มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในระบบย่อยของโครงสร้าง ได้แก่ งาน โครงสร้าง และ เทคโนโลยี

การพิจารณาการนำเครื่องมือสอดแทรกมาใช้ในระดับต่าง ๆ

องค์กร			
กลุ่ม			
บุคคล			
	การยอมรับ	การสร้างความสัมพันธ์	การให้คำปรึกษาด้านหลักการ

ข้อควรคำนึงในการเลือกใช้เครื่องมือสอดแทรก

- เครื่องมือสอดแทรกที่สามารถให้ข้อมูลที่จำเป็นควรนำมาใช้ก่อน
- ต้องใช้หลายเครื่องมือสอดแทรกประกอบกัน
- ต้องคำนึงถึงจำนวนทรัพยากรขององค์กร
- สมาชิกต้องสมัครใจที่จะเปลี่ยนแปลง
- ไม่ควรเลือกเน้นเฉพาะทางพฤติกรรม
- ต้องบรรลุผลไม่ช้าเกินไป

เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนาองค์การระดับบุคคล

มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้สมาชิกใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และ มีความหมาย โดยมุ่งเน้นให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรม เทคนิคที่นำมาใช้ ได้แก่ การวางแผนชีวิต และอาชีพ และ การฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ

การวางแผนชีวิตและอาชีพ

องค์การจะจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการวางแผนชีวิตและอาชีพ ซึ่งมีวิธีการให้บริการ ดังต่อไปนี้

- ★ บริการด้านข่าวสาร
- ★ บริการด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ
- ★ บริการด้านการประชุมเชิงปฏิบัติการ
- ★ บริการอุปกรณ์เพื่อการพัฒนาตนเอง
- ★ บริการด้านโครงการประเมินผล

การฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ (T - Group)

มุ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น เพื่อที่จะปรับปรุงด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยมีการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ.....

ผู้เข้าฝึกอบรม ได้แก่

กลุ่ม “เครือญาติ” Cousin Group

กลุ่ม “ครอบครัว” Family Group

กลุ่ม “งานย่อย” Cluster Group

กลุ่ม “คนแปลกหน้า” Stranger Group

วิธีการฝึกอบรม

ระยะแรก : การประชุมแบบไม่เป็นทางการ

ระยะที่สอง : การสร้างบรรยากาศที่เปิดเผยเป็นกันเอง มีการแสดงความคิดเห็นอกเห็นใจ มีความเข้าใจ โดยหลีกเลี่ยงที่จะมีการประเมิน และการวิพากวิจารณ์ผู้เข้าร่วมประชุม

ระยะสุดท้าย : พยายามสำรวจพฤติกรรมที่มีคุณค่าที่ได้จากประสบการณ์ในการฝึกอบรม เพื่อนำไปใช้ได้จริงในองค์การของตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 🏆 สมาชิกมีความจริงใจต่อกัน
- 🏆 สมาชิกมีการเรียนรู้พฤติกรรมของกันและกัน
- 🏆 สมาชิกมีทักษะในการฟัง และ มีส่วนร่วมมากขึ้น
- 🏆 สมาชิกสามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนาองค์การระดับระหว่างบุคคล

มุ่งแก้ปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล อันเนื่องมาจากความสับสนในกระบวนการทำงาน กลไกของความร่วมมือ และ การแข่งขันระหว่างบุคคล หรือ สาเหตุอื่น ๆ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน การยุติข้อพิพาทโดยใช้อองค์การที่สาม การวิเคราะห์พฤติกรรม การติดต่อระหว่างบุคคล

📢 การให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน 📢	
ประเด็นปัญหา	กระบวนการ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ การติดต่อสื่อสาร ➤ บทบาทหน้าที่ ➤ ปทัสถานกลุ่ม/ภาวะผู้นำ ➤ ความร่วมมือ/การแข่งขัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดระเบียบวาระการประชุม 2. ส่งผลข้อมูลย้อนกลับ 3. สอน/แนะนำ ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล 4. เสนอแนะเพื่อปรับปรุงโครงสร้างต่าง ๆ

การยุติข้อพิพาทโดยใช้องค์การที่สาม

ประเด็นปัญหา	กระบวนการ
<p>⌚ ความขัดแย้งในเนื้อหาสาระ</p> <p>⌚ ความขัดแย้งทางอารมณ์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2. เลือกสถานที่/วิธีการให้คู่กรณีมาพบกัน 3. เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการ

เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนาองค์การระดับกลุ่ม หรือ ทีม

มุ่งพัฒนาด้านต่างๆที่สำคัญ ได้แก่ การตรวจวินิจฉัย ปัญหา/ความสำเร็จของงาน สัมพันธภาพระหว่างกลุ่ม กระบวนการกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การประชุมเพื่อ สร้างทีมงานกลุ่ม “ครอบครัว” และ การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้บทบาทที่เหมาะสม

A ขั้นตอน / กระบวนการ E	
A การประชุมเพื่อสร้างทีมงาน กลุ่ม “ครอบครัว”	การเจรจาต่อรอง เพื่อให้ได้บทบาทที่เหมาะสม
<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาข้อมูล 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ 3. การรวบรวมข้อมูลสำหรับการประชุม 4. การดำเนินการประชุม 5. การติดตามผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตกลงทำสัญญา เพื่อเจรจาด้วยกัน 2. การวินิจฉัยประเด็นปัญหา 3. การเจรจาต่อรอง 4. การติดตามผล และการประเมินผล

เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนาองค์การระดับระหว่างกลุ่ม

มุ่งส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ เพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เป็น ที่พึงปรารถนาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเทคนิคที่นำมาใช้ ได้แก่ การสร้างทีมงานระหว่างกลุ่ม และ การใช้องค์การอื่นเป็นกระจกเงา

☞ ขั้นตอน / กระบวนการ ☞	
การสร้างทีมงานระหว่างกลุ่ม	การใช้องค์การอื่นเป็นกระจกเงา
<ol style="list-style-type: none"> 1. การแสวงหาข้อมูล 2. การแสวงหากภาพพจน์ 3. การแลกเปลี่ยนภาพพจน์ 4. การกำหนดปัญหา 5. การแก้ปัญหา 6. การติดตามผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดวัตถุประสงค์ 2. แจ้งปัญหาให้ทราบล่วงหน้า 3. การจัดประชุมแบบอ่วงปลา 4. อภิปรายปัญหา 5. การแก้ปัญหา 6. กลุ่มย่อยรายงานผล 7. กลุ่มย่อยจัดทำแผนปฏิบัติการ 8. จัดประชุมเพื่อติดตามผล

เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนาองค์การระดับองค์การ

มุ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครอบคลุมทั่วทั้งองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาวิธีการทำงานที่จะทำให้องค์การมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การประชุมแบบเผชิญหน้ากัน การสำรวจข้อมูลและข้อมูลย้อนกลับ การใช้กรณีศึกษาเพื่อการพัฒนาองค์การ

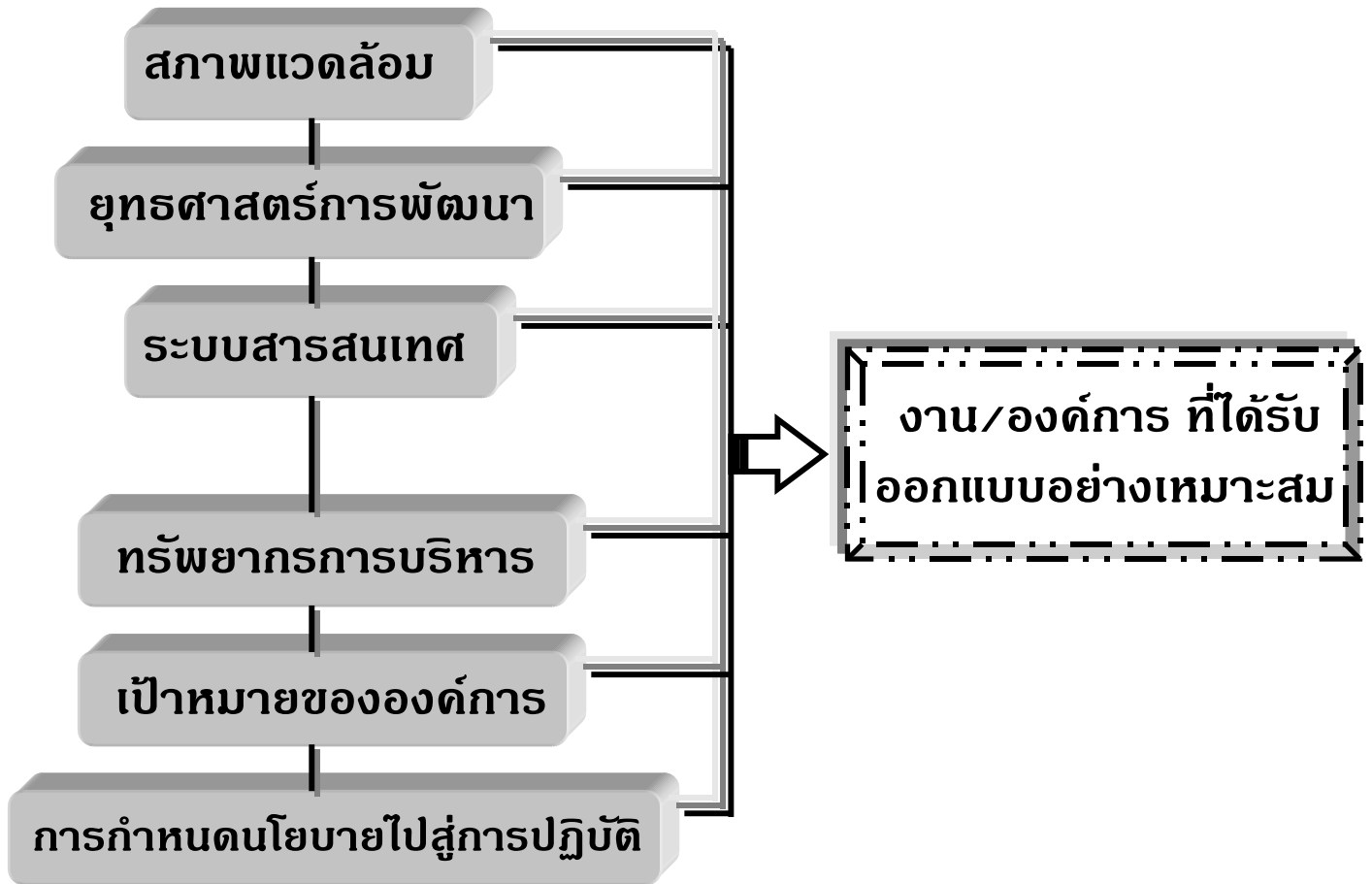
E ขั้นตอน / กระบวนการ E	
การจัดประชุมแบบเผชิญหน้ากัน	การสำรวจ และ การส่งข้อมูลย้อนกลับ
<ol style="list-style-type: none"> 1. การสร้างบรรยากาศ 2. การรวบรวมข้อมูล 3. การแลกเปลี่ยนข้อมูล 4. การจัดลำดับความสำคัญ และการวางแผนปฏิบัติงาน 5. การติดตามผลโดยคณะ ผู้บริหารระดับสูง 6. การประเมินความก้าวหน้า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนเบื้องต้น 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล 4. การสำรวจข้อมูลย้อนกลับ 5. การจัดประชุมเพื่ออภิปราย ข้อมูลย้อนกลับ 6. กลุ่มย่อยรายงานผล

**เครื่องมือสอดแทรกการพัฒนางองค์การ
ระดับโครงสร้างองค์การ**

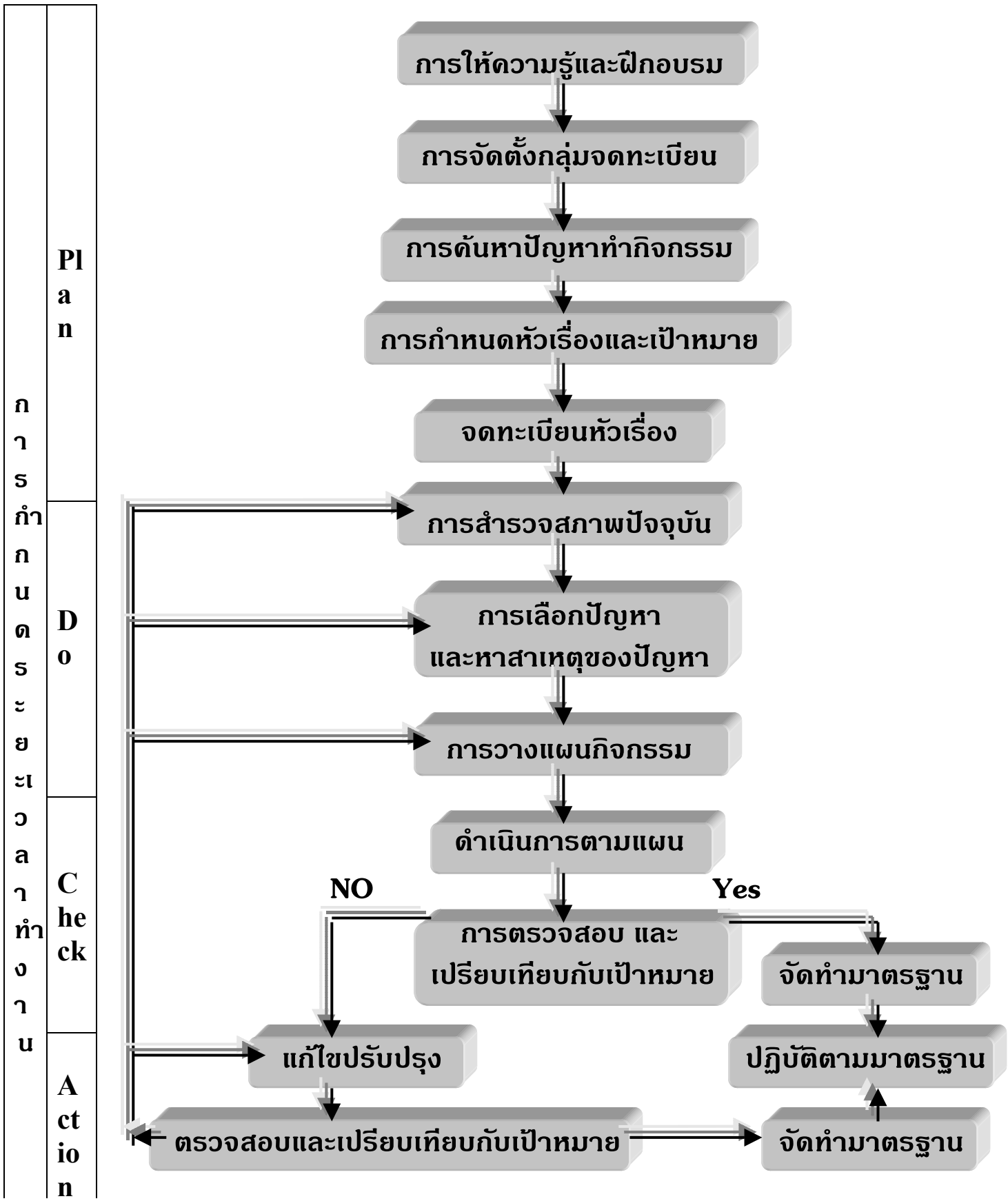
มุ่งปรับปรุงประสิทธิผลขององค์การ โดยเน้นให้มีการเปลี่ยนแปลงในระบบย่อยขององค์การ เช่น งานโครงสร้างและเทคโนโลยี การจัดองค์การ การจัดสาย การบังคับบัญชา และการควบคุมงาน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การออกแบบงาน/องค์การ การพัฒนาคุณภาพ การบริหารงานตามวัตถุประสงค์

การออกแบบงาน / องค์กร

การพัฒนาคุณภาพ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

การบริหารงานตามวัตถุประสงค์ มีกระบวนการดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่สำคัญ

ขั้นตอนที่สำคัญ

การกำหนดเป้าหมาย

1. การกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ
3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของบุคคล

การวางแผนปฏิบัติงาน

5. การกำหนดแผนปฏิบัติงาน

การควบคุมตนเอง

6. การปฏิบัติและการแก้ไข

การประเมินผล
ความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ

7. การประเมินผลความก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์เป็นระยะ ๆ
8. การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเสริมแรงพฤติกรรม และการเพิ่มแรงจูงใจ
  - ก. การฝึกอบรมและการพัฒนาผู้บริหาร
  - ข. การจ่ายผลตอบแทน
  - ค. การวางแผนอาชีพและกำลังคน